

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 ז' וְעַל-פִּי הַמְּבָאֵר לְעִיל, שֵׁישׁ מַעֲלָה בְּעֵנֵן הָאֹרֶז עַל
 2 עֵנֵן הַשָּׁמַיִם וְהַכַּחַ', וְיֵשׁ מַעֲלָה בְּעֵנֵן הַשָּׁמַיִם וְהַכַּחַ' עַל
 3 עֵנֵן הָאֹרֶז, וְכַנְ"ל שְׁמַעְלַת הָאֹרֶז הוּא בְּעֵנֵן הַגִּילוי בְּעוֹד
 4 שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהַכַּחַ' הֵם בְּהַעֲלֵם, וּמַעֲלַת הַכַּחַ' הוּא שְׁפוּעַל עֵנֵן שֶׁל
 5 הַתְּחַדְּשוֹת בְּעוֹד שֶׁהָאֹרֶז אֵינוֹ אֵלָּא
 6 גִּילוי שֶׁל מַה שֶׁכָּבַד קִיִּים בַּמְקוֹר, יוֹכֵן
 7 מַה שְׁבָתִיבַת "אַלְקִי" בַּסּוּק
 8 "אֲרוֹמְמֵךְ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ" יֵשׁ שְׁנֵי
 9 פִּירוּשִׁים, לְשׁוֹן אֱלֹקוֹת עֵנֵן
 10 הָאֹרֶז וְגַם לְשׁוֹן כַּח, לְהוֹרוֹת
 11 שֵׁישׁ בּוֹ הֵן מַעֲלַת הָאֹרֶז
 12 שֶׁהוּא עֵנֵן שֶׁל גִּילוי, וְהֵן
 13 מַעֲלַת הַכַּחַ' שְׁפוּעַל עֵנֵן
 14 שֶׁל הַתְּחַדְּשוֹת. וְזֶהוּ "אַלְקִי
 15 הַמֶּלֶךְ", שְׁבָחִינָה "אַלְקִי",
 16 בְּשְׁנֵי הַפִּירוּשִׁים שְׁמוּרִים עַל
 17 מַעֲלַת הָאֹרֶז וּמַעֲלַת הַכַּחַ',
 18 הֵם מִצַּד בְּחִינַת הַמַּלְכוּת
 19 (הַמֶּלֶךְ), וְהֵינּוּ, שְׁעַל-יָדֵי
 20 בְּחִינַת הַמַּלְכוּת כִּאֲשֶׁר הָאוֹרוֹת
 21 שֶׁל הַסְּפִירוֹת שֶׁהֵם כּוּחוֹת אֱלִיקִים
 22 יוֹרְדִים וְנִמְשָׁכִים לְעוֹלְמוֹת וּלְנִבְרָאִים
 23 עַל-יַדֵּי סְפִירוֹת הַמַּלְכוּת נִמְשָׁךְ וְיוֹרֵד
 24 אֹרֶז שֶׁהוּא בְּבָחִינַת "אַלְקִי",
 25 מְלִשׁוֹן אֱלֹקוֹת⁵¹ וּמְלִשׁוֹן
 26 'כַּח', שֶׁהָאֹרֶז הָאֱלֹקִי הַיּוֹרֵד
 27 לְהוֹת אֶת הָעוֹלְמוֹת בָּא בְּבָחִינַת
 28 כַּח הַפוּעַל בְּנַפְעַל הַכּוּחַ הָאֱלֹקִי
 29 נִמְשָׁךְ וְיוֹרֵד, וְהַתּוֹצֵאָה הִיא לְהוֹת
 30 מְצִיאוֹת הַנִּבְרָאִים בְּבָחִינַת
 31 הַתְּחַדְּשוֹת יֵשׁ מֵאֵין.
 32 וְכִידּוּעֵ⁵² בְּתוֹרַת הַחֲסִידוֹת בְּעֵנֵן
 33 הַהֶפְרָשׁ בֵּין סְפִירַת הַמַּלְכוּת
 34 לְשֶׁאֵר הַסְּפִירוֹת, שֶׁהִתְהַוּוּת
 35 הַנִּבְרָאִים לְהוֹת דְּבָר נִפְרָד
 36 הִיא עַל-יַדֵּי סְפִירַת הַמַּלְכוּת
 37 דְּוָקָא שֶׁכִּאֲשֶׁר הָאוֹרוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת
 38 הָעֲלִיּוֹנוֹת יוֹרְדִים וּמִתְלַבְּשִׁים בָּהֶם
 39 עוֹבְרִים צְמוּצוֹם נוֹסֵף וְנֹעֲשִׂים שִׂיכִים
 40 לְהוֹת עוֹלְמוֹת עִם נִבְרָאִים נִפְרָדִים,
 41 מֵהַשְּׂאִינֵן בְּן הַמְּדַרְגּוֹת
 42 שְׁלֹמְעָלָה מִזֶּה שְׂאִינֵן בְּבָחִינַת
 43 מְקוֹר יִשִׁיר לְעוֹלְמוֹת, לֹא
- מִבְּעֵי אֵין צְרִיךְ לומר בְּבָחִינַת חֲכָמָה וּבִינָה, הַמוֹחֵן הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁהֵם
 בּוֹדָאֵי נִעְלִים מִלְּהוֹת מְקוֹר לְעוֹלְמוֹת שְׂזָהוּ עֵנֵן הַמוֹחֵן לְמַעֲלָה הוּא
 כְּמִשְׁלַל הַשֶּׁכֶל שְׁבָאָדָם שְׂאִינוֹ מוֹכְרָח שְׂאִינוֹ זָקוֹק אֶל הַזּוֹלַת,
 שֶׁהָרִי יְכוֹל לִישֵׁב לְעִצְמוֹ וְלִהְיוֹת שְׁפִיל הַשְּׁפָלוּת, וְכֵן לְמַעֲלָה עֵנֵן
 הַמוֹחֵן נִמְצָא בְּשִׁלְמוֹת גַּם לֵלָא בְּרִיאַת
 עוֹלְמוֹת וּנְבִרָאִים נִפְרָדִים, וְאֶפְּלוֹ
 הַמְּדוּת שְׂשִׁיכּוֹת אֶל הַזּוֹלַת
 וְכֵל מִתּוֹחֵן הִיא הַתִּיחִסוּת שֶׁל הָאָדָם
 לְזוֹלַת, שֶׁהָרִי אֵינוֹ שִׁיף
 לְהַתְּחַסֵּד לְחוּשׁ רִגֵשׁ שֶׁל חֶסֶד
 וְלַעֲשׂוֹת פְּעוּלָה שֶׁל חֶסֶד עַל עִצְמוֹ
 אֵלָּא רַק עַל זוֹלַתוֹ, וְכִידּוּעֵ⁵³
 הָרִאָיָה מֵאֲבִרָה אָבִינוֹ
 שֶׁהֶצְטַעַר שְׁלֹא הָיוּ לוֹ
 אֲוָרְחִים וּבִכֵּן נִמְנַע מִמֶּנּוּ לְהַפְעִיל
 אֶת מִידַת הַחֶסֶד שֶׁהִיטָה מִיַּד שֶׁל
 אֲבִרָה וְעִיקַר עֲבוּדוֹתוֹ, לְפִי שְׂמִדַּת
 הַחֶסֶד וְהָאֲהָבָה שִׁיכַת רַק עַל
 הַזּוֹלַת דְּוָקָא, מְכַל-מְקוֹם
 אֶפְּלוֹ מִצַּד הַמִּידוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת אֵין
 הֶכְרַח שֶׁהִשְׁפַּעָה מִהַמְּדוּת
 תְּהִיָּה דְּוָקָא לְמִי שֶׁהוּא זּוֹלַת
 לְגַמְרִי, שְׁנִפְרָד וְנִבְדָּל מִמֶּנּוּ,
 שֶׁהָרִי אֶפְשָׁר לְהוֹת הַשְּׁפָעַת
 הַמְּדוּת גַּם עַל בְּנִים וְשָׂרִים
 כּוֹי הַקְּרוֹבִים אֵלָּו, מֵהַשְּׂאִינֵן
 עֵנֵן הַמְּלוּכָה הוּא כְּמֵאֲמַר⁵⁴
 "אֵין מְלֶךְ בְּלֹא עַם", פִּירוּשׁ
 "עַם" מְלִשׁוֹן עוֹמְמוֹת, שֶׁהֵם
 דְּבָרִים נִפְרָדִים וְזָרִים
 וְרַחוּקִים מִמַּעֲלַת הַמֶּלֶךְ
 (כְּמִבְּאֵר ב'שֶׁעַר הַיַּחֲוֹד
 וְהָאֲמוּנָה⁵⁵ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "כִּי הִנֵּה
 סִיבַת וְטַעַם הַצְּמוּצוֹם וְהַחֲסוּת הַזֶּה
 שֶׁהִסְתִּיר וְהָעֲלִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
- ז' וְעַל-פִּי הַמְּבָאֵר לְעִיל, שֵׁישׁ מַעֲלָה בְּעֵנֵן
 הָאֹרֶז עַל עֵנֵן הַשָּׁמַיִם וְהַכַּחַ',
 וְיֵשׁ מַעֲלָה בְּעֵנֵן הַשָּׁמַיִם וְהַכַּחַ',
 וְכַנְ"ל שְׁמַעְלַת הָאֹרֶז הוּא בְּעֵנֵן הַגִּילוי,
 וּמַעֲלַת הַכַּחַ' הוּא שְׁפוּעַל עֵנֵן שֶׁל
 הַתְּחַדְּשוֹת, יוֹכֵן מַה שְׁבָתִיבַת "אַלְקִי"
 יֵשׁ שְׁנֵי פִירוּשִׁים, לְשׁוֹן אֱלֹקוֹת וְגַם
 לְשׁוֹן כַּח, לְהוֹרוֹת שֵׁישׁ בּוֹ הֵן
 מַעֲלַת הָאֹרֶז שֶׁהוּא עֵנֵן שֶׁל גִּילוי,
 וְהֵן מַעֲלַת הַכַּחַ' שְׁפוּעַל עֵנֵן שֶׁל
 הַתְּחַדְּשוֹת. וְזֶהוּ "אַלְקִי הַמֶּלֶךְ",
 שְׁבָחִינָה "אַלְקִי", בְּשְׁנֵי הַפִּירוּשִׁים
 שְׁמוּרִים עַל מַעֲלַת הָאֹרֶז וּמַעֲלַת
 הַכַּחַ', הֵם מִצַּד בְּחִינַת הַמַּלְכוּת
 (הַמֶּלֶךְ), וְהֵינּוּ, שְׁעַל-יַדֵּי בְּחִינַת
 הַמַּלְכוּת כִּאֲשֶׁר הָאוֹרוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת
 שֶׁהֵם כּוּחוֹת אֱלִיקִים יוֹרְדִים וְנִמְשָׁכִים
 לְעוֹלְמוֹת וּלְנִבְרָאִים עַל-יַדֵּי סְפִירוֹת
 הַמַּלְכוּת נִמְשָׁךְ וְיוֹרֵד אֹרֶז שֶׁהוּא
 בְּבָחִינַת "אַלְקִי", מְלִשׁוֹן אֱלֹקוֹת⁵¹
 וּמְלִשׁוֹן כַּח הַפוּעַל בְּנַפְעַל לְהוֹת
 מְצִיאוֹת הַנִּבְרָאִים בְּבָחִינַת הַתְּחַדְּשוֹת
 יֵשׁ מֵאֵין. וְכִידּוּעֵ⁵² בְּעֵנֵן הַהֶפְרָשׁ
 בֵּין סְפִירַת הַמַּלְכוּת לְשֶׁאֵר הַסְּפִירוֹת,
 שֶׁהִתְהַוּוּת הַנִּבְרָאִים לְהוֹת דְּבָר
 נִפְרָד הִיא עַל-יַדֵּי סְפִירַת הַמַּלְכוּת
 דְּוָקָא שֶׁכִּאֲשֶׁר הָאוֹרוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת
 הָעֲלִיּוֹנוֹת יוֹרְדִים וּמִתְלַבְּשִׁים בָּהֶם
 עוֹבְרִים צְמוּצוֹם נוֹסֵף וְנֹעֲשִׂים שִׂיכִים
 לְהוֹת עוֹלְמוֹת עִם נִבְרָאִים נִפְרָדִים,
 מֵהַשְּׂאִינֵן בְּן הַמְּדַרְגּוֹת שְׁלֹמְעָלָה
 מִזֶּה שְׂאִינֵן בְּבָחִינַת מְקוֹר יִשִׁיר
 לְעוֹלְמוֹת, לֹא מִבְּעֵי אֵין צְרִיךְ לומר
 בְּבָחִינַת חֲכָמָה וּבִינָה, שְׂאִינוֹ מוֹכְרָח
 אֶל הַזּוֹלַת, שֶׁהָרִי יְכוֹל לִישֵׁב לְעִצְמוֹ
 וְלִהְיוֹת שְׁפִיל הַשְּׁפָלוּת, וְכֵן לְמַעֲלָה
 עֵנֵן הַמוֹחֵן נִמְצָא בְּשִׁלְמוֹת גַּם לֵלָא
 בְּרִיאַת עוֹלְמוֹת וּנְבִרָאִים נִפְרָדִים,
 וְאֶפְּלוֹ הַמְּדוּת שְׂשִׁיכּוֹת אֶל הַזּוֹלַת
 וְכֵל מִתּוֹחֵן הִיא הַתִּיחִסוּת שֶׁל הָאָדָם
 לְזוֹלַת, שֶׁהָרִי אֵינוֹ שִׁיף לְהַתְּחַסֵּד
 לְחוּשׁ רִגֵשׁ שֶׁל חֶסֶד וְלַעֲשׂוֹת פְּעוּלָה
 שֶׁל חֶסֶד עַל עִצְמוֹ אֵלָּא רַק עַל זוֹלַתוֹ,
 וְכִידּוּעֵ⁵³ הָרִאָיָה מֵאֲבִרָה אָבִינוֹ
 שֶׁהֶצְטַעַר שְׁלֹא הָיוּ לוֹ אֲוָרְחִים, לְפִי
 שְׂמִדַּת הַחֶסֶד וְהָאֲהָבָה שִׁיכַת רַק עַל
 הַזּוֹלַת דְּוָקָא, מְכַל-מְקוֹם אֵין הֶכְרַח
 שֶׁהִשְׁפַּעָה מִהַמְּדוּת תְּהִיָּה דְּוָקָא
 לְמִי שֶׁהוּא זּוֹלַת לְגַמְרִי, שְׁנִפְרָד
 וְנִבְדָּל מִמֶּנּוּ, שֶׁהָרִי אֶפְשָׁר לְהוֹת
 הַשְּׁפָעַת הַמְּדוּת גַּם עַל בְּנִים וְשָׂרִים
 כּוֹי, מֵהַשְּׂאִינֵן בְּן הַמְּדוּת הוּא כְּמֵאֲמַר⁵⁴
 "אֵין מְלֶךְ בְּלֹא עַם", פִּירוּשׁ "עַם"
 מְלִשׁוֹן עוֹמְמוֹת, שֶׁהֵם דְּבָרִים נִפְרָדִים
 וְזָרִים וְרַחוּקִים מִמַּעֲלַת הַמֶּלֶךְ
 (כְּמִבְּאֵר ב'שֶׁעַר הַיַּחֲוֹד וְהָאֲמוּנָה⁵⁵).

(51) ראה גם המשך תע"ב ח"ב פש"ל. (52) ראה סה"מ עטר"ת ס"ע סג ואילך. (53) ראה המשך תע"ב ח"א ע' פא. סה"מ עטר"ת שם. ובכ"מ. (54) בכ"י וישב לח, ל. שם ר"פ בלק. כד הקמח ר"ה (ב) ד"ה ועוד (בהוצאת שאוועל - ע' שעט). (55) רפ"ז.